

СЕКЦІЯ «ДЕТАЛІ МАШИН І ПТМ»

УДК 621.771

Волков Г.П.¹, Ігнатенко В.Е.²

¹ канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. М-347 сп НУ «Запорізька політехніка»

РИНОК ПРОФНАСТИЛУ ЯК «РИНОК ЛИМОНІВ» В УКРАЇНІ

Сучасний ринок будівельних матеріалів насичений такою кількістю пропозицій, що розібратися в них пересічному покупцеві може бути не під силу. Зупинимося на прикладі такої позиції як будівельний профнастил. Щоб не придбати неякісний матеріал слід опиратися на знання по характеристикам металургійної продукції та на результати експертних оцінок проведених за допомогою спеціальних приладів та інструментів. Часом навіть правильно сформульовані запитання поставлені продавцю неякісної продукції здатні запобігти її реалізації. Проте, всі ці заходи повинні бути обґрунтовані спираючись на знаннями та досвід в галузі матеріалознавства, будівництва та машинобудування.

Такий матеріал, як профнастил, виготовляють з рулонної оцинкованої сталі доволі часто є відверто бракованим. Особливо нарікання до продукції з Китаю. Термін експлуатації профнастила з КНР часто не сягає і трьох років при заявлених 20 і більше. Звісно це не тільки фінансові витрати, а і безпека споруд, що використовують цю продукцію.

Китайські виробники часто економлять на якості цинкового покриття. В залежності від призначення, шар цинкового покриття повинен становити від 100 до 275 г/м³. Продукція ж китайських виробників може мати покриття лише 80 г/м³, що гарантує достроковий вихід із ладу конструкцій з такого металу. Крім того очевидними є порушення в якості нанесення покриття на метал, що безсумнівно є результатом порушення технології виробництва. Разом це призводить до пошкодження покриття від атмосферних факторів у вигляді розтріскування, розшарування, вигорання та інш. Недодержання заявленої товщини металічного листа (замість мінімальної товщини 0,45 мм, зустрічаються зразки з 0,3 мм) не дозволяє витримувати вимоги по жорсткості і несучій здатності елементів будівельних конструкцій такого металевого листа. У загальному випадку з китайським металом, на нашому ринку лише 15% продукції відповідає нормативним вимогам.

Така картина з продукцією на вітчизняному ринку металу, цілком підпадає під концепцію «ринка лимонів» яка була сформульована Нобелівським лауреатом Дж. Акерлофом (2011 р) і присвячена зв'язку невизначеності якості товарів однієї групи та дії ринкових механізмів. Згідно цієї концепції невизначеність з якістю продукції на ринку призведе до повного витіснення якіс-

ної продукції з ринку. У нашому випадку з ринку може зовсім зникнути якісний листовий метал, а замість нього буде суцільний брак.

Заходи які пропонуються для запобігання такої ситуації, це підняти рівень обізнаності покупців продукції і застосування експрес аналізу механічних властивостей при закупівлі. В нашому випадку може стати у пригоді метод контролю механічних властивостей шляхом ідентифікування. В основі цього методу лежать кореляційні зв'язки характеристик твердості з характеристиками міцності металу. Наприклад відомо, що для сталі твердість та межа текучості співрозмірні величини. Проте при певних умовах ця відповідність порушується і не може використовуватись в широких межах. Пошук умов при яких оцінку міцності металу можна робити «беззразковим» методом по показниках твердості є перспективним науковим завданням.